

PAULOVA'EA OMOMBE'U FILIPOSPEVA'EA PE

Carta de Paulo aos Filipenses

1 ¹ Jihi ko Pauloramo. Ako ji Jesus Cristo'ga remimbotarimova'ea rehe jipi Timóteo'ga pavēi. Ga pavēi ji ikwatijarukari kiro imondovouka pe me a'ero tapekwaha ti nhinhi'iğa javoji. Pe me nhaporemo ji ikwatijarukari pendepiakatuhara'ğa pe no, ġapokohara'ğa pe no – perope peju cidade de Filipos pe. A'ereki pe Jesus Cristo'gareheva'ero pejikoty'a ga pavēi.

² Tupana'ga nhandervete'ga tomomyry pe me Jesus Cristo'ga pavēi nhandepojkaharete'ga pavēi. Tonoġatu ti ġa pepy'a no.

Paulova'ea onhi'i Tupana'ga pe ahe repyga

³ Jijapyaka nanani pe ndehe ko ji ei Tupana'ga pe: “Apī, ndepyry hete nde. A'ereki nde erembojikoguka Filipospeve'ğa ejihe ġa nderekokatuavo,” a'e ji nhinhi'iğa Tupana'ga pe nhiremimbohete'hara'ga pe. ⁴ Nhinhi'iğa nanani ga pe ji roryvamo nhinhi'iğa pe ndepypava. ⁵ A'ereki pe ji moirū hete ji Jesus Cristo'ga mombe'upyryva mombe'urame pe me. Pejikogyprame Jesus Cristo'ga rehe pe ji moirūi pejikovo kiromo jate.

⁶ Tupana'ga pe mbojikogyprame ojihe pe momyryvi ikwehe. Arovia hete ji garemimomyrypavaġwama no Jesus Cristo'ga rura'javame nehē. ⁷ Pyry hete ji japyakahetei pe ndehe. A'ereki pe jipy'a ja hete. A'ereki Tupana'ga imomyryvame ji ve omomyry pe me nhaporemo no. Nahā ko nhande ve ġa ji mongiukarame cadeia pype. Nahā nhande ve ji piro'yrame no imombe'ukatuavo Jesus Cristo'ga mombe'ua ikwahavuka ojipe'ğa pe. ⁸ Jesus Cristo'ga py'a ja hete pe. Nurā jipy'a ja hete pe no. Tupana'ga okwaha nhi'mbeeyma.

⁹⁻¹⁰ Igwete ji nhi'iği Tupana'ga pe pe ndepyga a'ero. “Apī, Filipospeve'ğa oarō ojipe'ğa. Igwaigwavete ti ġa toarō hete ġa,” a'e ji Tupana'ga pe. “Tokwaha hete ti ġa a'itituhēva'ea. Tonhimombaragwaha ti ġa pyryva'ea rehe ite'varuhuva'ea rehe no toho ti ġa pyryheteva'ea rupi,” a'e ji ga pe. “A'ero po ti ġa ndekokatui hete nehē no. Ndokote'varuhui'i'i po ti ġa nehē Cristo'ga

rural'javame nehẽ. ¹¹ Jesus Cristo'ga ti tomongo katu hete ġa. A'ero po ti ore nde mbohetei ndepyyry hete nde javo," a'e ji Tupana'ga pe pe ndepyyga jipi.

Cristo'ga rehe jate ji rekoi, ei ahe

¹² Nhiirũ, takwahavuka ti kiro pe me. A'ereki ġa ji mongiuuka avo cadeia pype tohenduvyme ti ġa Jesus Cristo'ga mombe'ua javo novia. Emo ji mongiro ġwaramo koji'li hete reki nhirendukatuhara'ġa onhimongyavo ji Jesus'ga mombe'urame. ¹³ A'ero guardas'ġa – kiroki ġa ġwepia katu huvihavuhu'ga ronga – ġa nhaporemõ ji kwaha kiro. Avove'ġa nhaporemõ reki ji kwaha. A'ero ġa ei: "Ga Cristo'gareheva'ero ġwaramo ġa Paulo'ga mongiuukari cadeia pype," ei ġa ji mombe'gwovo. ¹⁴ Hepiagame jirekoa cadeia pype nhaneirũ'ġa koji'li hete ojiko nhandepojykaharete'ga rehe onhimongyavo. Nurã ġa koji'li ndopojihuvi imombe'gwovo Tupana'ga nhi'iġa okyhyjie'yma ojipe'ġa hugwi.

¹⁵⁻¹⁷ Jara'ġa omombe'u Cristo'ga ġweporoġitapyryvamo timoirũ ti Paulo'ga javo. A'ereki ġa ji arõ hete. A'ereki ġa okwaha jiporavykya. "Tupana'ga omboporavykyuka Paulo'ga tomombe'u katu ti ga Cristo'ga javo," ei ġa ji mombe'gwovo. Jara'ġa ki a'e te omombe'u tehe Cristo'ga ġweporoġitate'varuhuro ġwaramo. A'ereki ġa onhimyrõ ji rehe. Nurã ġa Cristo'ga mombe'ui nhanenhi'iġa ti ġa tohendu javoji. "Paulo'ga ikwahavame koji'li hete po ti hahyramo ga pe nehẽ – perope cadeia pype," ei ġa novia.

¹⁸ Emo pyry tuhẽ ġa Cristo'ga mombe'ui, a'e ji. Jiroryrory reki ji a'ea rehe ġa Cristo'ga mombe'urame. Ġa ndeporoġitapyryvame ga mombe'gwovo pyry, ġa ndeporoġitate'varuhurame ga mombe'gwovo pyry jitehe. A'ereki pyry tuhẽ Cristo'ga mombe'ua.

Igwete po ti ji roryroryvamo nehẽ no. ¹⁹ A'ereki ji akwaha nhimbopiro'yukaraġwama agwa hugwi. A'ereki pe pe'e jipi Tupana'ga pe ji repyyga. Jesus Cristo'ga ra'uva ji poko no. Nurã ji ikwahavi nhimbopiro'yukaraġwama.

²⁰ Ako pota hete ji Cristo'ga remimbotarimova'ea rehe tajipoyja hete ti javoji jipi. Ndapojihupotari ji Cristo'ga mombe'gwovo ġa pe. Aġwamo vehevi, nane'ymi nehẽ no. A'ero po ti ji Cristo'ga mboheteukari ġa pe nehẽ jirekokatua rehe nhinhi'iġa rehe nehẽ no. Nhimano'e'yame po ti ji Cristo'ga mboheteukari ġa pe nehẽ. Nhimanorame po ti ji na jitehe ga mboheteukari nehẽ no. ²¹ A'ereki ji Cristo'ga rehe jate ako. Ji manorame pyry hete reki. ²² Emo ji manoe'yame po ti ji ojipe'ġa mbojikogukari Cristo'ga rehe nehẽ. Marãva'ea po ji apota a'ero? A'ereki ji ndakwahavi. Mara'ngu po nhimanoa? Mara'ngu po nhimanoe'yama?

²³ Apota ji nhimanoa jigwovo Cristo'ga pyri jitekovo novia. A'ereki a'ea johe'i pyry hete ji ve. ²⁴ Emo po ti johe'i pyry nhimanoe'yame jipytavo yvya koty pe ndepyyga nehẽ. ²⁵ Na tuhẽ. Nurã ji ikwahavi hete nhimanoe'yamaġwama. Apyta po ti ji a'ero pe pyri jitekovo. A'ero po ti ji koji'li pe mbojikogukari Cristo'ga rehe pe mbohoryoryva pejikogame ga rehe nehẽ. ²⁶ A'ero po ti pe Jesus Cristo'ga mboheteheji ji rehe ji hoal'javame pe pyri nehẽ.

²⁷Ji rendu katu ti a'ero. Peko katu ti Cristo'ga mombe'ua hendukatuavo. A'ero po ti ġa ei pe mombe'gwovo nehē: “Filipospeve'ġa ojiko hete Cristo'ga rehe. Ojo'jajo'ja ġandeaporoġita,” e po ti ġa nehē. “Ojopokopoko pa ġa Cristo'ga mombe'ukatuavo timbojiko ojipe'ġa Cristo'ga rehe a'ero javo,” e po ti ġa pe mombe'gwovo nehē. A'ea ji tahendu ġa pe mombe'urame jihorame pe pyri nehē. A'ea jitehe ji tahendu pe mombe'urame jihoe'ymame pe pyri nehē.

²⁸Tapekyhyji ti ġa hugwi – kiroki ġa pe movahī – ġa imbohahyukapotarame pe me nehē. Tapepojihuvi ti ġa Cristo'ga mombe'gwombe'gwovo. Penembipojihuve'yma repiagame po ti ġa ei ojohupe nehē: “Jukwaha reki a'ero nhandehoagwama hahyva'ea ruvihava pype,” e po ti ġa. “Ġa po ti a'ea oho yvagi pe Tupana'ga pyri nehē,” e po ti ġa ojohupe nehē. Na tuhē reki. A'ereki Tupana'ga omboukwaha a'ea. ²⁹A'ereki ga omombyry pe me tohepy ti ġa Cristo'ga javo. Tupana'ga e'i pe me: “Pejiko ti Cristo'ga rehe ga repyga. Pekwaha ti hahyva'ea no Cristo'ga repyga,” ei ga. ³⁰Nahā ko ji no. Pehepia pe hahya ji ve ji Cristo'ga mombe'urame ikwehe. Pehendu pe kiro hahya ji ve no. Hahya jitehe po ti ġa ikwahavukari pe me nehē no – kiroki ġa noarōi pe Cristo'ga mombe'urame.

Cristo'ga ja ti peko penhimbohete'e'yma

2 ¹Pejikoty'aro ġwaramo Cristo'ga pavēi a'ea pe mbojirokwa mbatera rehe. Cristo'ga remiarōro ġwaramo pepy'a u katu no. Pejogwereko katu pe Tupana'ga ra'uva pavēi. Pejopy'a pe ojo'ja hete. Pejoporogwety pe no. ²Nurā ji ei pe me: Pembojo'ja hete ti pendeaporoġita. Pembojo'ja ti penhoarōa no. Ojo'jajo'ja ti peko pejapyakavo nahā ti xako javo. Nahā ti ji mbohoryoryhetei ji rendukatuavo. ³Pejihe jate rūi ti pejapyaka a'ero. Tapenhimboheteeteheuhui ti pejikovo. Nahā po pe'ji ojipe'ġa mombe'gwovo hamo: “Ji hohe ko ġa ndekoi,” pe'ji penhimbohete'e'yma. ⁴Penhimimbotarimova'ea rehe jate rūi ti peko. Ojipe'ġa nemimbotarimova'ea rehe ti peko no ġa nderekokatuavo.

⁵Jesus Cristo'ga reaporoġita javijitehe po ti pendeaporoġita toko hamo.

⁶Jesus Cristo'ga ko Tupana'ga'javijiteheva'ero oko po rimba'e.

Emo ga nde'iahai Tupana'ga pe:

“Avuirama ti ji rekoi nde javijitehe huvihavuhuhetero nehē,” ga nde'i.

⁷Ġwemimbotarimo ga opohi gwuvihavuhuhetea hugwi.

Okoteheve'ġa'java'ero ga nhimongoi.

A'ero ga ari vvyakotyve'ġa ja raikwehe.

Akwaimbae'ġa javijitehe ga rekoi a'ero.

⁸Igwete ga nhimongotehei a okove'ŷ ġwemimbotarimova'ea rehe.

Tupana'ga nhi'iġa rehe jate ga rekoi avuirama.

A'ero ga manoi ganhi'iġa rupi okovo.

Yva rehe vīa reki ga omano raikwehe.

⁹Cristo'ga nhimongotehero ġwaramo

Tupana'ga ga mongoi huvihavuhuhetero jara'ġa hohe pa.

¹⁰Tupana'ga ga mongoi nhandepojykaharetero

tombohete hete ti ģa Jesus Cristo'ga javo.
 Yvagipeve'ġa po ti ga mbohetei nehē.
 Yvyakotyve'ġa po ti ga mbohetei nehē.
 Yvyagwyripeve'ġa po ti ga mbohetei nehē no.

11 E'i pa po ti ģa nehē:

“Jesus Cristo'ga ko nhandepojykaharete'ga,” e po ti ģa nehē.
 O'erame po ti ģa nhanderuvete'ga mbohetei nehē Tupana'ga.

Pekwahavuka Tupana'ga ojipe'ġa pe

12 Nhiirū, pe ji rendu katu jipi. Pejirokwa hete ti a'ero pejikopaheteavo Tupana'ga rehe. Nahā pe ndekoi ji ruvame pe pyri ikwehe. Aġwamo kaitu ji ruve'ymame pejipyri pejirokwa pejikovo hete Tupana'ga rehe. 13 A'ereki Tupana'ga pe mbojirokwaruka pe mongopotaruka ġwemimbotarimova'ea rehe jipi.

14-15 Tapenhonhi'ġayvaruhui ti penhiroyrōe'yma pejogwerekovo. Nahā po pe peko hamo tokwaha ti ġa pendekokatua nehē. Tapekote'varuhui'i'i ti Tupana'ga ra'yramo. Nhanderyapehava yvagipeva'ea jukwaha ġwendy'javame ppytunahiva pyteri pe. Na jitehe pe ukwahavamo pejikokaturame heaporoġitate'varuhuve'ġa pyteri pe okote'varuhuve'ġa pyteri pe. 16 Igwete pe ikwahavukari ġa pe imombe'gwovo Cristo'ga mombe'ua – a'ea ġwendukaturame nhande mongopyahui. A'ero po ti ji vy'ahetei pe ndehe nehē Jesus Cristo'ga rura'javame nehē. A'ea rupi po ti ji ei nehē: “Amoġita hete ji Filipospeve'ġa mbo'embo'eavo ikwehe. Ji namoġitatehei tuhē ġa a,” a'e po ti ji nehē.

17 Tupana'ga ti tonhimohē nhande rehe javo ahe ikwava'eġi Tupana'ga pe jipi. Igwete ahe heka'vogi vinho ġwembikwava'eġa pavēi. Pe pejiko Cristo'ga rehe. Pejikoga ko penembikwava'eġa Tupana'ga pe. Mara'ngu po ti ġa heka'voga jirekoa vinho javijitehe ji jukavo nehē? Naname po ti ji mbohoryvi nehē jirekoa reka'vogaġwama penembikwava'eġa pavēi nehē. Opombohoryvuka pa po ti ji nehē no ji manorame nehē. A'ereki nhande xanhikwava'ē Tupana'ga pe. 18 Na jitehe po ti pe ndoryvamo ji mbohoryvuka hamo.

Paulova'ea omombe'u Timóteova'ea

19 Cristo'ga ipotarame kotihī ti tamondouka Timóteova'ea pe pyri pe mbohoryvuka nehē. Timóteova'ea ti tanhimbohoryory ural'javame ji pyri pe mombe'gwovo ji ve nehē no. 20 A'ereki gaha jate ko jireaporoġita'jave'ga. Nhaġata hete ga pe ndehe. 21 Jara'ġa ki a'e te ġwemimbotarimova'ea rehe jate ġa aġataramo. Jesus Cristo'ga remimbotarimova'ea rehe ki a'e te ġa ni'aġatari okovo. 22 Pekwaha pe Timóteova'ea reaporoġita. Ga omboukwaha gweaporoġitakatua ji moirüirürame ikwehe. Ehepia ko nhandera'yra'ġa gwuva'ġa moirüi jipi. Nahā ko Timóteova'ea ji moirüi Cristo'ga mombe'gwombe'gwovo ji pavēi ikwehe. 23 Gaha po ji amondouka pe pyri. Tihepia na'ē ti ji mohemukara cadeia hugwi. Ikwahavame po ti ji Timóteova'ea mondoukari pe pyri a'ero nehē. 24 Jihi ti taho pe pyri nehē no. Tupana'ga ipotarame kotihī po ti ji hoi pe pyri a'ero nehē.

Paulova'ea omombe'u Epafroditova'ea

²⁵ A'ea'ja ji ei jiyvyteri pe no: Amondo po ji Epafrodito'ga Filipospeve'ġa pyri hamo, a'e ji. Epafrodito'ga nhaneirū'ga ji moirū hete. Omombe'umbe'u ga Jesus Cristo'ga ji pavēi ojipe'ġa pojihuve'yma ikwehe. Igwete pe ga mbuhurukari ji pyri terepoko ti Paulo'ga javo. ²⁶ Pe ndepiaga'u ga kiro. Oko tehe gapy'a no. A'ereki pe pehendu gatetirūa mombe'ua. “Kiro po jigwyriveve'ġa aġataruhuramo ji rehe,” ei ga. ²⁷ Itetirūa hete tuhē Epafrodito'ga ikwehe. Omano gwerevi ga. Emo Tupana'ga ga porogwetygi imombiga karugwara ga hugwi. Tupana'ga ji porogwety no tokoveveuhuheteyme ti Paulo'ga javo. ²⁸ Nurā ji ehetei: “Amondo po ti ji Epafrodito'ga ġa pyri tohoryva'ja ti ġa ga repiaga javo,” a'e ji. Pe ndoryvame ga repiaga po ti ji ndakoveveuhual'jahetei a'ero nehē no. ²⁹ Pe Cristo'gareheva'ea ġwaramo pembuhu katu ti Epafrodito'ga pejiptyeri pe nehē. Pejoryjory ti ga rehe ga repiagame. “Pepyry hete pe,” pe'ji ti ġa pe no – kiroki ġa Epafrodito'ga ja. ³⁰ A'ereki ga omano gwerevi Cristo'ga moiruamo. Nonhia'ngui ga ua ji pyri tapoko ti Paulo'ga javo. Pe py'rovo ga ji pokogi. A'ereki tegwete penduhava ji pyri ji pokoga.

Cristo'ga jate nhande mombyry

3 ¹ Nhiirū, kiro ji ei mbapavamo pe me: Pejoryjory ti Cristo'gareheva'ero ġwaramo. Ymya'i ji ikwatijarukari mbatera pe momoranduva. Ji ndajikwerai reki ikwatijaruka a'ea jitehe kiro pe me. Igwete po ti a'ea pe mondoi a'itituhēva'ea rupi.

² Penhimboko'i ti heaporoġitate'varuhuve'ġa hugwi – kiroki ġa okyti pota ahe. “Nahā pe Tupana'ga monhimohe mukari pejihe,” e'i tehe ġa pe me okote'varuhuheteve'ġa. ³ Nhande ki a'e te timonhimohe muka Tupana'ga nhandejihe Jesus Cristo'gareheva'ero. Nhande timbohete Tupana'ga. A'ereki gara'uva ga mboheteuka nhande ve. Nhanderyoryory nhande nhandejikoty'aro ġwaramo Jesus Cristo'ga pavēi. Ndiajikwakuva'javi nhande no. A'ereki nhande a'ea rehe ndiajikoga'javi.

⁴ Ajiko po ji jijikwakuva rehe hamo novia. Po ojipe'ga etehi: “Ajikwaku hete ji. Nurā ji Tupana'ga monhimohe mukari jijihe.” E'i tehe po ga a'ea ojive. Ji kaitu po a'e a'ea hamo novia. A'ereki ji ajikwaku hete ikwehe novia. ⁵ Ji'arirē mbohapy'ri sete ji kiri ikwehe. A'ero ġa ikyti nhirakwanhapi'ria nde ko Tupana'gareheva'ea javo ji ve. Israelitaramo ji ari Israelva'ea rakykwepoharamo. Benjamimva'ea rakykwepoharamo ko ji rekoi no. Ji ko hebreuramo tuhē. A'ereki nhiramonhava'ea nhaporemko ko hebreusva'ea. Fariseuramo ko ji ei novia: Ahendu katu pa ji Moisésva'ea remimbo'eagwera. ⁶ Apota hete ji jitekovo Tupana'ga rehe novia. Nurā ji imbohahyukari Jesus Cristo'gareheve'ġa pe ikwehe. Ojipe'ġa e'i ji ve novia: “Oko katu hete Paulo'ga hendukatupava Moisésva'ea remimbo'eagwera,” ei ġa ji ve novia. A'ero ji ei: “Nahā ti ji nhimombyryvi,” a'e ji ikwehe novia.

⁷A'ea rupi ji rekohetei nanongara rehe nhaporemo novia. Aḡwamo ki a'e te ji ndakoa!javi hehe. Arojijyi ji jireaporoḡita kiro. A'ereki Cristo'ga oko ji pavēi. Ji nda'ea!javi pyry jijikwakuvagwera pe. Ite'varuhu a'e ji kiro jupe. ⁸Ite'varuhu pa hete reki jirekoagwera, a'e ji kiro. A'ereki Jesus Cristo'ga ji takwaha hete jitekovo ga pavēi jipojykaharete'ga. Gakwahava ko pyry hete ji ve. Ga rehe ji pohipavi jirekoagwera hugwi ite'varuhuheteva'ea javo jupe. Apohi ji jugwi Cristo'ga ti toko ji pavēi javo. ⁹Tajikoty'a ti ji Cristo'ga pavēi, a'e ji. Aḡwamo ji pyryvamo Moisésva'ea remimbo'eagwera hendukatuavo ḡwaramo rūi. Cristo'ga rehe jijikoga ḡwaramo ji pyryvamo a'ero. A'ereki ji jikogame Cristo'ga rehe Tupana'ga ji mombryryvi. ¹⁰Ajikoty'a pota ji Cristo'ga pavēi takwaha tuhē ti ga jitekovo ga pavēi. A'ero po ti ji ikwahavi gapopoakara rerekovo nehē. A'ereki Cristo'ga ipopoaka hete okwerava omanoa hugwi. Takwaha gapopoakara a'ero. Ajikoty'a pota ti Cristo'ga pavēi hahya rerekovo no – kiroki hahya Cristo'ga okwaha. A'ero po ti ji rekoi Cristo'ga ja ga manorame. A'ereki omanorame ga e'i: “Tamombi ti ḡandekote'varuhua.” Igwaigwavete ji tamombi jirekote'varuhua a'ero. ¹¹Aerē po ti Tupana'ga ji mbogweravi nhimanoa hugwi a'ero nehē.

Takwaha hete ti Cristo'ga, ei ahe

¹²Ji nda'ei: Akwaha hete jipe ji Cristo'ga jitekovo ga pavēi. Tupana'ga ji mongokatupavipe, ji nda'ei. Emo ji ajirokwa hete a'ea rehe. A'ereki a'ea rehe Cristo'ga ji mongoukari ojiheva'ero. ¹³Nhiirū, jilhi nda'ei jijive: Ako katu kwaha hete, ji nda'ei. Nahā ji ei: Ymyahūva'ea rehe ji ndakoa!javi jirekoagwera rehe. Aerēva'ea rehe ji rekohetei tako katu tuhē ti javo. ¹⁴A'ero ji jirokwahetei jirekokatuavo. A'ea rehe jate ji rekoi Tupana'ga ti tomomyry ji ve javo. A'ereki Tupana'ga e'i ji ve: “Pejikoga ḡwaramo Jesus Cristo'ga rehe po ti ji nde mbuhurukari jijipyri yvagi pe imomyryva nde ve nehē,” ei Tupana'ga.

¹⁵Nahā tuhē ti xako, xa'e po nhande hamo nhanderekoheterame Cristo'ga rupi hamo. Po jararamo pe japyakai ore atyvi, a'ero po ti Tupana'ga ikwahavukari a'itituhēva'ea pe me nehē no. ¹⁶A'ea ja ti xako Tupana'ga rembikwahavukara rupi. A'ea rupi jitehe nhande rekoi jipi.

¹⁷Nhiirū, pejogweroho ti ji rupi. Orohepiuka ore pe me orokokatua. Pejapyaka ti ḡa ndehe no – kiroki ḡa oko katu ore javijitehe. ¹⁸Amombe'umbe'u ko ji pe me ikwehe. A'ea jitehe ji amombe'ua!ja kiro pe me jijehe'gwovo. A'ereki ji ndavy'ari hete ojipe!ḡa ndehe ḡa ndekote'varuhuro ḡwaramo. Cristo'ga omano yva rehe ikwehe tamombo ti ḡandekote'varuhua javo. Emo ḡa ndopohiri okote'varuhua hugwi onhimongyavo imbokwahye!yma Cristo'ga manoa ojilhe. ¹⁹Oho po ti ḡa hahyva'ea ruvihava pype nehē. A'ereki ḡwemimbotarimo jate ḡa ndekoi. Ndipoyjayjaruhui po ḡa hamo. Emo ḡa onhimbohete reki. Vvyakotyva'ea rehe ḡa ndekohetei – kiroki a'ea Tupana'ga noarōi.

²⁰Nhande ki a'e te yvaga ko nhandegwya. Igwete po ti pea hugwi Jesus Cristo'ga ruri nehē nhanembopiro'yhara'ga. Timboha'u hete garura a'ero. ²¹Gwerojijyi po ti ga nhandera'oa imongovo hajiheva'ea. A'ereki

oko'ã tehe nhandera'oa omanomo. Cristo'ga ra'oa'java'ea pyryheteve'ea po ti nhandera'oa nehẽ. Opopoakara pyvõ po ti ga herojijyi nhandera'oa nehẽ. A'ereki a'ea pyvõ jitehe ga karakaturamo imongopava ġwemimbotarimo.

Paulova'ea omoġita ahe

4 ¹Nhiirũ, opogwepiaga'u hete ji. A'ereki ji ako hete pe ndehe. Pe ji mbohoryory hete nhiremiarõhetea. A'ereki pe ji rendu katu ji Cristo'ga mombe'urame pe me ikwehe. Nahã ti peko penhimboitakwerimo pejikoty'a nhandepojoykaharete'ga pavẽi.

²Kiro ji ehetei Evódiahêa pe Síntiquehêa pe no: Pe nhandepojoykaharete'gareheva'ero ġwaramo pembojo'ja hete ti pejeaporoġita a'ero pejogwerekokatuavo. ³Nde ve ji ei nhimoirũhareteramo: Emoġita katu ti Evódia'ġa pokoga taheaporoġita pyry ti ġa javo. A'ereki ġa oporavyky hete ji pavẽi ikwehe Cristo'ga mombe'gwovo ojipe'ġa pe ikwehe. Clemente'ga na jitehe oporavyky hete Cristo'ga mombe'gwombe'gwovo ji pavẽi ikwehe no. Jara'ġa no – ġandera Tupana'ga okwatija pa livro pype tarohouka ti ġa jijipyryi yvagi pe nehẽ javo.

⁴Pejoryjory ti jipi Cristo'gareheva'ero ġwaramo. A'ea'ja ji a'ea pe me: Pejoryjory ti.

⁵Pekwahavuka ti penhyrõa ojipe'ġa pe nhaporemõ. A'ereki Cristo'ga ura'ja ġweri yvya koty. ⁶Tokoteheyeme tuhẽ ti pepy'a. Penhi'inhi'i ti Tupana'ga pe jipi. Pemombe'u pa ti ga pe penhiporanduva. Penhi'iġa nanani ga pe pe'ji ti: “Ndepyry hete nde ore ve jipi.” ⁷A'ero po ti Tupana'ga inoġatuhetei pepy'a. Yvyakotyva'ero nhande nhimomby'ai a'ea rehe marã po ga inoġatuhetei nhandepy'a javo. Inoġaturame po ti ndokotehei pepy'a a'ero. A'ereki pe pejikoty'a Jesus Cristo'ga pavẽi.

⁸Nhiirũ, kiro ji ei reki pe me a'ero: Pejapyaka hete ti aherekokatua rehe. Kiroki a'ea rehe ojipe'ġa ahe mbohete pyryheteve'ea rehe – a'ea rehe ti pejapyaka no. Okokatuve'ġa ko oko a'itituhêva'ea rehe jate opoyjahetero. Onhimbovyvy ġa. Ġa ojipe'ġa ndereko katu. Ojipe'ġa nde'i ġa pe: “Oko te'varuhu ġa,” nde'i ġa. “Pyry hete ġa,” ei ġa ġa pe. Onhiarõuka hete ġa ojipe'ġa pe. Pejapyaka hete ti aherekokatua rehe nhaporemõ a'ero. ⁹Opombo'embo'e ko ji ikwehe. Igwete pe ndekoi nhiremimbo'eagwera rehe. Pehendu pe ji nhi'iġame pe me ikwehe. Pehepia pe jirekoagwera no. Ji rupi ti peho a'ero, a'e ji pe me. A'ero po ti Tupana'ga rekoji pe pavẽi nehẽ nhandepy'a noġatuhara'ga.

Pyry pe imbuhurukari ji ve, ei ahe

¹⁰Ymya pe aġataramo ji rehe ji poko pota novia. Emo avuirama ahã pe me imbuhurukahava. Aġwamo reki pe aġataraljavamo imbuhuruka ji ve. A'ea rehe ji roryhetero jijikoty'a Cristo'ga pavẽi. ¹¹Ji nda'ei a'ea nhimbatere'yma ġwaramo. A'ereki ji anhimbo'e nhinhiroyrõe'yma mbatera rehe. ¹²Ajipokwaha ji herekoe'yma rehe. Ji ajipokwaha herekoahivuhua

rehe no. Nane'yne'yymi ji nhimbo'epavi nhinhiroyrõ'e'yma jikogahivame ty'ara ji rerekorame no. Jirory ji mbatera rerekoheterame. Herekoe'ymame ji roryvamo jitehe nehẽ no. ¹³Anhimomiranamba ji jupe jipopoakaramo Cristo'ga pavẽi jitekovo ġwaramo. A'ereki gaha ji mbopopoaka ji rerekovo.

¹⁴Pyry hete reki pe ji moirũi ikwehe ji ikwahavame hahya ikwehe. ¹⁵Filipospewa'ero pe pekwaha hete ojipe'ġa remimbuhure'yyma ji ve – kiroki ġa ojatyka Cristo'gareheva'ero. Ji Cristo'ga mombe'uypyrame pe me jġgwovo pegwyrã hugwi Macedõnia hugwi ikwehe pehe jate pembuhuruka itambere'ia ji ve ikwehe. ¹⁶A'ereki cidade de Tessalõnica pe vehevi pe pembuhumbuhuruka ji ve ji herekoe'ymame ikwehe. ¹⁷Ji ndapotarahivuhui reki itambere'ia. Apotarahi ji imombyryva pe me. Pe imbuhumbuhurame igwaigwavete po ti Tupana'ga imombyryvi pe me nehẽ no. ¹⁸Apyhy pa ji penemimbuhurukara kiro. Ji areko hete a'ero. Nhimbater'e'yjuhu ji kiro. A'ereki Epafrodito'ga gweru pa ji ve pe hugwi. Penemimbuhuragwera ko ikwava'eġipyra Tupana'ga pe pyryheteva'ea. Tupana'ga onhimohẽ hehe pyry hete javo jupe. ¹⁹A'ero po ti jirepykavamo Tupana'ga imondoukari pe me ombateraheteahugwiva'ea nehẽ pe herekoe'ymame nehẽ. Jesus Cristo'ga pe po ti ga ei emondo ti ġa pe javo.

²⁰Nane'yymi timbohete Tupana'ga nhanderuvete'ga avuirama nehẽ. Amém.

Paulova'ea omondo pa onhi'iġagwera

²¹Pemondo ti nhinhi'iġa ġa pe nhaporemõ – kiroki ġa ojikoty'a Jesus Cristo'ga pavẽi. Nhipavẽive'ġa omondouka onhi'iġa pe me no nhaneirũ'ġa. ²²Avove'ġa nhaporemõ Jesus Cristo'gareheve'ġa omondouka pe me. Kiroki ġa oporavyky huvihavuhu'ga rongã pe César'ga rongã pe – ġa kaitu omondouka onhi'iġa pe me.

²³Nhandepojoykaharete'ga Jesus Cristo'ga tomombyry pe me nhaporemõ.